

Quare baculus pastoralis competat abbatibus; *ib. num. 17 et seqq.*

Baculo et mitra in processibus extra suum monasterium non potest uti abbas, nec ante se deferri facere facultatem habet, *ibid. num. 15, et verb. Abbas, sub num. 51.*

Baculus pastoralis quare tradatur in manibus novi consecrati episcopi. Vide *verb. Episcopus, art. 2, n. 52.*

An episcopus celebrans extra propriam diocesim uti possit baculo pastorali, *ibid. num. 20.*

Baculi antiquitas, origo, forma, materia et qui eo uti possint, *ibid. num. 21 ad 26.*

De baculo abbatum et pœnitentium, *num. 27 et 28.*

BALDACHINUM (I, 924).

Baldachini usus est concessus nedum episcopis, sed etiam pluribus abbatibus, aliisque privilegiatis, tamen sine auro et gemma, ac tribus tantum anni festivitibus. Vide *verb. Baldachinum, num. 1, 2.*

Abbatibus, aliisque privilegiatis episcopis inferiores nequeunt tenere baldachinum, et sedem abbatialem fixam, et permanentem prope altare, ut sedes episcopalis retineri solet, *ibid. num. 3, 16 et 17.*

Baldachino uti principaliter nequeunt abbates in officio, et missis defunctorum, nec etiam cum solemniori ritu in suis ecclesiis celebrant exsequias nobilium virorum et principum; *ibid. a num. 4 ad 5.*

Regulares tenentur in propriis ecclesiis erigere baldachinum episcopo volenti ibi pontificales functiones exercere; moniales tamen iis subjectæ non tenentur erigere baldachinum episcopo clausuram visitare volenti, *ibid. num. 6 et 7.*

Baldachinum a propriis personis, quibus de jure, consuetudine, vel privilegio competit, non autem ab eorum substitutis deferendum est, ac ejusdem hæc deferendæ, ut in caeremonialibus episcoporum, nec est parandum pro benedictione sponsi et sponsæ, *ibid. num. 8, 9 et 10.*

Baldachinum non potest erigi a vicario episcopi, episcopo absente, in ecclesiis monasteriorum Cassinensium inuitis monachis, *ibid. num. 11.*

Baldachinum in ecclesia loci dominus, seu marchio, comes, vel baro erigere non potest, et si erecta, omnino removenda sunt, ac contra renuentes possunt episcopi procedere juris remediis usque ad censuras, ac pro iis, et similibus affertur decretum generale, *ibid. num. 12 ad 15, et verb. Ecclesia, art. 5, num. 50.*

Imaginem beatissimæ Virginis cum baldachino, et intortitiis in processione deferri non est prohibendum, et idem dicendum de imaginibus, seu statu sanctorum. Vide *verb. Processiones, num. 37, 38.*

Quale baldachinum competat episcopo pontificalia exercenti, *ibid. num. 18.*

Referendarii utriusque signaturæ in processibus pontificiis deferre debent baldachinum, *ibid. num. 24.*

Si referendarii deficiant, quinam deferre debeant baldachinum, *ibid. num. 25.*

Principi supremo debitum est baldachinum in ecclesia, et ubi, *ibid. num. 20 et 21.*

Num etiam debitum sit baldachinum principi, qui aliquam habet subjectionem, pollet vero principioribus iuribus imperii, *ibid. num. 22.*

BANNITUS, BANNUM (I, 927).

Bannitus unde dicatur, ejusque proscriptio quid sit, ac quotuplex bannitorum genus. Vide *verb. Bannitus, bannum, num. 1 ad 4.*

Banniti Latine sacri et proscripti, sed improprie, *ibid. num. 60, 61 et seqq.*

Banniti olim communi jure incogniti, *ib. n. 67.*

Capitaliter banniti possunt licite etiam in foro conscientie occidi a quacunque etiam privata per-

sona, quæ non sit ecclesiastica, quatuor intervenientibus conditionibus, quæ assignantur, *ibid. num. 5 ad 10.*

Talibus conditionibus intervenientibus, possunt banniti etiam proditorie per insidias, aut veneno occidi, imo inter se ipsos possunt eodem modo se ad invicem interficere, *ibid. num. 11 et 12.*

Laudatur a pluribus doctoribus usus quorundam principum, qui proponunt præmia bannitos occidentibus, id tamen non nisi ob gravissimas causas concedendum, maxime ne in culpa mortali existentes, sicut plurimum accidit, occidantur, *ibid. num. 13 et 14.*

Assignatur ratio, cur a republica fiat potestas occidendi bannitos sine culpa, et cur peccet maritus occidendo adulteram, vel uxorem, *ib. num. 15.*

Ecclesiastici licet occidendo bannitos essent immunes a pœna temporalis, graviter tamen peccarent, *ibid. num. 16.*

An qui occidit bannitum immunis a pœna esse debeat, si bannum fuerit ipso jure nullum, *ibid. num. 68 et seqq.*

Bannitum juste damnatum ad mortem posse occidere aggressorem tenent aliqui, ac reliqui communissime merito hoc negant, *ibid. num. 17 ad 20.*

Regulares prohibentur receptare et retinere in conventibus bannitos, fallitos, ære alieno gravatos, *ibid. num. 21, 22.*

Banniti non possunt receptari, et retineri in statu ecclesie, neque a baronibus, neque ab aliis, sed fugari debent sub gravissimis pœnis, et eos non revelantes intra tres dies similes pœnas incurrunt, *ibid. num. 25 et 24.*

Bannitos receptans in statu ecclesie, vel faciens cum eis treguam, præter excommunicationem incurrit crimen læsæ majestatis, uti etiam occultantes, etc.; vel impediens alios, ne, etc.; fiunt rei læsæ majestatis, et privantur omni ecclesiastico beneficio, honore et dignitate, *ibid. num. 25 et 26.*

Banniti in statu ecclesie a solo papa aggratiari queunt, vel componi, *ibid. num. 27 et 28.*

Banniti, vel alii exules urbis Romæ minantes partibus offensis, nisi pacem habeant cum eis, crimen læsæ majestatis incurrunt, uti etiam deferentes litteras, vel ambasciatas de hac re ad partes offensas, *ibid. num. 29 et 30.*

Bannitus occidens alium hominem ad consequendam gratiam non potest aggratiari, nisi se ipsum præsentet, *ibid. num. 31.*

Conceditur facultas episcopo carcerandi in propriis carceribus bannitos abutentes ecclesia, ad quam confugerant, et ordinariis extrahendi ab ea bannitos obsidentes vias publicas, et itinera frequentata, *ibid. num. 52 et 53.*

Conceditur facultas ejiciendi e locis immunibus infra triduum bannitos committentes ibi atrociam et publica furta, et episcopo consignandi bannitos captos in feudo mensæ episcopalis, ac eminentiss. Urbis vicario absolventi, sive per se, sive per alium cooperatores extractioni ab ecclesia aliquorum delinquentium, qui fuerunt jugulati, *ibid. num. 54, 55 et 56.*

Bannitus capitalis ab aliis bannitis violenter extractus a scalis ecclesie gaudet immunitate, ut quoque violenter a laicis ab ecclesia extractus, et in carceres laicales conjectus, non obstante, quod post ejus fugam e carceribus, fuerit elapsis sex mensibus captus in loco non immuni, *ibid. num. 57 et 58.*

Contra dominos laicos, personas ecclesiasticas bannientes, relegantes, etc., est indicta pœna excommunicationis ipso facto, et eorum oppida, et communitates supponuntur interdicto, et alie ad sunt pœnæ per leges tum canonicas, tum imperiales, *ibid. num. 59 ad 41.*

Bannum a communitate publicatum, ne quis accedat ad molendum in molendino pertinente ad

ruensam archiepiscopalem, est invalidum, ut etiam alia plura laicalia, quæ inferuntur, et omne id genus revocandum ea forma, qua publicatum, *ibid. num. 45 ad 57.*

Bannitus propter homicidium præmeditatum, sive sit clericus, sive laicus, non gaudet immunitate ecclesiastica in foro ecclesie, et Lucensi, *ibid. num. 58 et 59.*

Banniti an occidi possint extra territorium, et sepeliri in territorio in quo fuerunt banniti, *num. 71, 76.*

An gaudeant immunitate ecclesiastica, et capaces sint successione, *num. 73, 74.*

An incurrat fautorum pœnas qui eos sepelit, *num. 77.*

Varie hujus vocis significationes, *num. 72.*

BAPTISMUS (I, 938).

BAPTISMUS QUOAD EJUS INSTITUTIONEM, DIVISIONEM, ET NECESSITATEM.

Baptismus fuit a Christo institutus ante suam passionem et mortem. Vide *verb. Baptismus, art. 2, num. 1 ad 5 et num. 21.*

Baptismus est triplex et assignatur, nec sequitur, quod tria sint baptismi sacramenta; ast solus baptismus fluminis est hujusmodi, *ibid. num. 6 ad 12.*

In defectu autem baptismi fluminis sufficit ad salutem baptismus fluminis, vel sanguinis, *ibid. num. 13 ad 15.*

Baptismus extra casum necessitatis est omnibus ad salutem necessarius necessitate medij, parvulis in re, adultis vero in re, vel in voto, *ibid. num. 16, 17 et 18.*

Baptismi fides non est simpliciter necessaria pro contrahendo matrimonio, *ibid. num. 19.*

Baptismus non esse validum, nisi simul chrisma et eucharistia conferatur, damnavit Bened. XII, *ibid. num. 20.*

De tempore quo cœpit obligare baptismus, *ibid. num. 22.*

BAPTISMUS QUOAD EJUS MATERIAM.

Materia baptismi quotuplex, et quotupliciter fiat ahtio. Vide *verb. Baptismus, art. 2, num. 1, 2 et 3.*

Quænam sit materia baptismi valida, quæ invalida, et quæ dubia, *ibid. num. 4 ad 12.*

Peccat mortaliter qui in solemnibus baptismis absque necessitate adhibet aquam aliam, quam benedictam in sacro fonte, non sic in privato, *ibid. num. 13 et 14.*

Peccat mortaliter, qui cum possit habere materiam validam, adhibet pro suo libito aliam, vel impuram, et turbidam absque gravi necessitate, *ibid. num. 15 et 16.*

Baptismus extra casum necessitatis conferri non debet aqua communi, vel ea, quæ pro lustratione benedicitur. Vide *ibid. art. 6, num. 20.*

In necessitate, quando non potest haberi materia certo valida, non solum licite potest, sed etiam sub mortali tenetur quis adhibere aquam dubiam; et quando ablutio fieri non potest in capite, vel alia parte principali, in quacunque minima parte corporis est facienda, dumque dubitatur vel de materia, vel de parte, baptismus conferendus est sub conditione, et assignatur praxis in his, ac similibus adhibenda, *ibid. num. 17 ad 21.*

An minima quantitas aquæ ad baptismum sufficiat, *num. 22.*

Varie sententiæ circa baptismi validitatem quoad concurrentiam materiæ et formæ, *num. 23, 24.*

An valeat baptismus per aspersionem aut effusionem, *num. 25.*

Trium immersionem Patres commemorant, *num. 26.*

Quo tempore effusionem adhibere cœperint Latini, *num. 27.*

BAPTISMUS QUOAD EJUS FORMAM.

Assignatur vera forma baptismi pro ecclesia Latina, et pro Græca una cum motivo, et ratione diversitatis. Vide *verb. Baptismus, art. 3, num. 1 ad 5.*

Ad essentiam formæ baptismi quatuor necessario requiruntur et referuntur, *ibid. num. 6 ad 11.*

De aliis particulis in dict. forma baptismi usitatis, scilicet *Ego, In, Amen*, varii varia sentiunt, et assignantur in specie variae formæ valide, variae invalidæ et variae dubiæ, *ibid. num. 12 ad 51.*

An valida sit forma Chaldaeorum, *num. 52.*

An sit necessaria invocatio SS. Trinitatis, *num. 55.*

An collatus fuerit baptismus in solo nomine Jesu aut Christi, *num. 54.*

BAPTISMUS QUOAD EJUS MINISTRUM.

Baptismi minister ordinarius ex officio, et solemniter cum solitis ecclesie caeremoniis est papa in toto orbe, episcopus in sua diocesi, et parochus in sua parochia, vel alius sacerdos ab ipso delegatus. Vide *verb. Baptismus, art. 4, num. 1 et 2.*

Diaconi, subdiaconi, et alii clerici inferiores non possunt ex vi sui muneris, et ordinationis baptismum solemniter cum solitis ecclesie caeremoniis administrare; quod si audeant, irregularitatem incurrunt; possunt tamen ex commissione episcopi in defectu sacerdotum, *ibid. num. 3 ad 6.*

Diaconus factus parochus potest solemniter baptizare, antequam sit sacerdos secundum aliquos; at verius non potest secundum alios, *ibid. num. 7 ad 10.*

In casu necessitatis validus, et licitus minister baptismi est quilibet homo usum rationis habens cum debita intentione, *ibid. num. 11 et 14.*

Baptismus a bigamo administrari non debet etiam in necessitatis casu, si alius adsit magis idoneus, *ibid. num. 45.*

Quinimo etiam extra casum necessitatis validus est baptismus collatus ab hæretico et pagano, *ibid. num. 12 et 15.*

Infideles ad fidem conversi in locis, ubi non adsunt episcopi, nec parochi, possunt licite baptizari etiam solemniter, et extra casum necessitatis a missionariis; secus si adsint, *ibid. num. 14 et 15.*

Et a fortiori non licet eis, nec aliis baptizare infideles ad fidem conversos in locis Christianorum, cum hoc spectet ad episcopum, et ipso impedito, vel nolente, ad parochum domicilii ipsius infidelis baptizandi, quod in præjudicium parochi domicilii nec prætendi potest a parochio cathedralis, *ibid. num. 16 et 17.*

Sacerdotes, sive parochi alienæ parochiæ baptizantes alienum subditum sine licentia proprii parochi, vel episcopi extra casum necessitatis peccant mortaliter, et possunt severe puniri, *ibid. num. 18 et 16.*

Quamvis episcopus alteri sacerdoti, etiam parochi invito, facultatem baptizandi, aliaque sacramenta ministrandi delegare possit, id tamen raro, et non nisi urgenti de causa facere debet, *ibid. num. 19.*

Sacerdotes, sive parochi alienum subditum sine licentia baptizantes non incurrunt aliquam censuram et irregularitatem, quam tamen ultra mortale incurrunt diaconi baptizantes solemniter sine debita licentia etiam in casu necessitatis, *ibid. num. 20 ad 22.*

Subdiaconi, et alii clerici inferiores, et a fortiori laici solemniter baptizantes etiam in casu necessitatis contrahunt irregularitatem, etiam si baptizarent ex commissione episcopi, *ibid. num. 23 ad 27.*

Clerici inferiores, et laici, et etiam sacerdotes censura irretiti baptizantes extra casum necessitatis etiam privatum graviter peccant, *ibid. num. 28.*

Qui in casu necessitatis conferendi baptismum non servant debitum ordinem, ut videlicet inferior

in baptizando cedat superiori, seu digniori, presenti, peccant juxta gravitatem, vel levitatem injuriæ majori presenti irrogate, nisi justa causa id suadeat, *ibid. num. 29, 30 et 31.*

Unus solus minister potest in casu necessitatis plures simul per aspersionem baptizare, quod extra necessitatem lethale est: atque in præmissis casu plura formaliter forent baptismata, *ibid. num. 32 ad 34.*

Plures ministri simul valide baptizant, si quilibet abluat, et formam proferat independentem ab intentione alterius; secus si unus aquam effundat, et alter verba proferat, *ibid. num. 35 et 36.*

Si plures simul concurrant ad eundem baptizandum sub hac forma: *Nos te baptizamus, in nomine Patris, etc.*, nullum faciunt baptismum, *ibid. num. 37.*

Baptizatus a Christo, vel ab angelo est valide baptizatus, *ibid. a num. 38 ad 40.*

In casu necessitatis, si nullus alius existat, potest baptizare pater, vel mater pueri sine solutione conjugii, seu absque debiti matrimonialis præjudicio, nunquam tamen quis se ipsum baptizare valet, *ibid. num. 41 et 42.*

Baptismus quando conferendus necne sub conditione, *ibid. a num. 47 ad 51.*

Monachi et regulares, nedum in casu necessitatis, sicuti omnes alii, possunt valide et licite baptizare, sed etiam extra de licentia ordinarii, vel parochi possunt licite baptizare, *ibid. num. 43. Vide etiam verb. Regulares, art. 1, num. 116.*

An puerum alias sine baptismo moriturum projicere liceat in flumen, vel puteum. Vide *verb. Minister sacramentorum, num. 55 et 56.*

BAPTISMUS QUOAD EJUS SUBJECTUM, ET DISPOSITIONES IN SUBJECTO REQUISITAS.

Subjectum capax baptismi est omnis, et solus homo viator etiam vix natus. Vide *verb. Baptismus, art. 5, num. 1.*

Item capaces sunt, et baptizari debent furiosi, et amentes a nativitate, qui nullis gaudent lucidis intervallis, et qui ex sana mente in furoribus et amentiam inciderunt, si pro tempore sanæ mentis baptismum petierint, vel voluntatem illius recipienti sensibilibiter exhibuerint, *ibid. num. 2, 3 et 4.*

Pariter baptizari debent monstra ex viro et muliere genita; et si constat ex geminatis partibus principalibus corporis duas habere animas, bis sunt baptizanda: si vero dubitetur an duas habeant animas, bis baptismus conferri debet, unus absolute in illa parte, in qua perfectius apparet caput, et alius in alia sub conditione, *ib. num. 5 et 6.*

Monstrum genitum ex muliere et bruto baptizari non debet, bene vero, si sit ex viro, et bruto femella, in dubio autem an sit ex bruto masculo, vel ex viro, baptizari debet sub hac conditione: *Si homo es, etc., ib. num. 7, 8 et 9.*

Si daretur casus, quod infans non via ordinaria, et per seminalem generationem, sed miraculose formatus ex humana carne prodigiose nasceretur, an esset baptizandus, *ib. num. 10.*

Filii parvuli quorumcumque infidelium, sive nunquam baptizatorum, sive jam baptizatorum possunt valide baptizari invititis parentibus, *ib. num. 11 et 12.*

Filii parvuli infidelium baptizatorum, id est hæreticorum, seu apostatarum a fide, nedum valide, sed etiam licite possunt baptizari invititis parentibus, si ita velint legitimi superiores, *ib. num. 13.*

Filii infidelium nunquam baptizatorum ordinarie loquendo non possunt licite baptizari invititis parentibus etiam degentibus in ditioribus principum Christianorum, idque expresse prohibetur, et qui id faceret, ultra grave peccatum, esset severe puniendus, *ib. n. 14 ad 16.*

Prohibitum est ordinarie loquendo, quia dantur aliqui casus, in quibus parentibus invititis, possunt eorum filii licite baptizari, et selecti proponuntur, *ibid. num. 17 ad 23.*

Multa docte ac sapienter stabilita fuerunt a Benedicto XIV circa baptismum Hebræis collatum reluctantis parentibus, *ib. art. 7 num. 47 et seq.*

Pariterque docte definit quandonam Hebræus sit evocandus, et Christianis tradendus, si nuntio haud dubio delatus sit desiderare baptismum, *ib. num. 90 et seq.*

Ac tandem docte definit circa baptismum sponsarum et conjugum Hebræarum ab earum viris oblatarum fidei Christianæ, *ibid. n. 51 et seq.*

Quomodo et quando conferri debeat baptismus filiis mulierum Christianarum ex contubernio Turcarum genitis, *ib. n. 36 et seqq.*

In infantibus ante usum rationis, et in perpetuo amentibus nulla requiritur moralis dispositio, tam ad valide quam ad fructuose recipiendum baptismum; in adultis vero ad recipiendum valide et fructuose tres dispositiones requiruntur, et assignantur, *ib. num. 24 ad 27.*

Eadem dispositiones ex Tridentino afferuntur, *ib. num. 27.*

Non requiritur tamen in ipsis adultis baptizandis exterior peccatorum confessio; imo ad recipiendum baptismum valide in adultis ratione utentibus requiritur solum prima dispositio ex assignatis, et sufficit quilibet consensus voluntarius licet cum involuntario mistus, et alix duæ dispositiones requiruntur solum ad eum fructuose recipiendum, *ib. num. 28 ad 32.*

Recedente fictione, id est posito actu fidei, et doloris de peccatis, tunc recipitur etiam fructuose absque reiteratione ex vi præteriti baptismi recepti sine fide et dolore, *ib. num. 33.*

Et idem de hæreticis, qui baptizati in hæresi recipientur valide baptismum, et recedente fictione, id est abnegata hæresi, recipiunt sicut gratiam, *ib. num. 34.*

Filii expositi quando, et quomodo debeant baptizari. Vide *verb. Expositi filii.*

Catechumeni non ante, sed post baptismum veste candida sunt induendi. Vide *verb. Vestis, num. 18.*

Baptismus adulto conferri non debet nisi antea instructus fuerit in mysteriis fidei, quæ sunt necessaria necessitate mediæ, *ib. num. 55 et seqq.*

Quid sentiendum, et quomodo practicandum sit circa baptismum violenter, atque animo plane contrario susceptum, *ib. num. 56 et seqq.*

Baptismus ab adulto susceptus, animo suscipiendi lavacrum tanquam Ecclesiæ Christianæ proprium est validus, *ib. num. 61.*

Emendatur auctoritatis opinio circa monstra, et circa baptismum infantium Hebræorum et infidelium, *ib. num. 68 ad 90.*

De adulterorum baptismate variæ circumstantiæ, *ib. num. 91 ad 113.*

De sponsis et conjugibus Hebræis, ab earum viris fidei Christianæ oblati, *ib. num. 116 ad 126.*

De moribundo baptizando, *ib. num. 127 ad 129.*

Si adultus post petitionem baptismi eum nolle dicat, tamen sub conditione baptizandus, si dubitetur an renuat ex phrenesis læsione; item si de veritate testis, *ibid. num. 130, 131.*

Quomodo agendum circa surdos, cæcos ac mutos adultos non baptizatos, *num. 132.*

Quædam in praxi observanda quoad baptismum monstris conferendum, abortis necnon et foetibus in sinu matris adhuc inclusis, *ib. num. 133 ad 140.*

BAPTISMUS QUOAD TEMPUS, LOCUM ET CÆREMONIAS.

Baptismus est ab omnibus suscipiendus quamprimum, nec amplius pro parvulis differendus ad Pascha, vel Pentecosten, sed iis præstari potest statim ac nati, imo ex concilio Mediolanensi sub pœca excommunicationis non ultra tres dies protrahendus. Vide *verb. Baptismus, art. 6, num. 1 ad 4.*

Aliquis tamen solemnior baptismus apud principes cum gravi causa, potest differri usque ad sesquimensem, *ib. num. 5.*

Adulti mortaliter peccant, si absque justa causa diu differant suscipere baptismum, *ibid. num. 6.*

Baptismus valide in febris ardore, insaniam, somno, vel furore confertur iis qui ante præmissa illum expostularunt, *ib. art. 5, num. 60.*

Baptismus extra casum necessitatis est omnibus ministrandus in ecclesiis, ubi sunt fontes, exceptis filiis regum et principum, ac qui eorum nomine veniant, declaratur, *ibid. num. 7 ad 12.*

Illæ cæremonix sunt adhibendæ in baptismo, quibus utitur Ecclesia Romana, *ib. num. 13.*

Per filios principum intelliguntur etiam nepotes et pronepotes, *ib. num. 12.*

Quisque parochus habens fontem baptismalem infantes in sua parochia natos baptismate privative quoad alium purgare debet, *ib. art. 1, num. 46.*

Quomodo et quando baptizandus, vel non sit infans in utero matris, *ib. art. 5, num. 65 et seq.*

Baptismus infantibus protrahi non debet ultra præfixum tempus ab Ecclesia, *ib. num. 25.*

Baptismi conferendi ritus et cæremonix in Rituali præscriptæ sine gravi causa omitti haud debent, vel cito debent suppleri, *ib. num. 19.*

Baptismi cæremonix, quibus nunc utitur Ecclesia, fuerunt ex tempore apostolorum, nec mutari, aut omitti possunt a privatis personis, nec ab episcopis, et omisæ in privato, supplendæ in Ecclesia, *ib. num. 14, 15 et 16.*

Cæremonias omnes, aut etiam unam principaliorum omittere, et negligere extra casum necessitatis est peccatum mortale, *ib. num. 17.*

In baptismo conferendo omitti non debent sacramentalia, et signanter saliva, sal, et insufflatio, *ib. num. 21.*

Quid circa hæc statuerit Clemens XII, pro missionariis regnum Maduren., Mayssur. et Carnaten. Vide *ib. num. 22 et 23.*

Baptismus conferendus est a propriis respective parochis in propria parochiali ecclesia, non obstante contraria consuetudine, *ib. num. 18.*

A baptismo excludi debent ii qui de sacramentalibus cæremoniis ab Ecclesia præscriptis perperam sentiunt, *ib. num. 26.*

Iis qui baptismo lavantur, non sunt imponenda nomina idololorum, aut falsæ religionis, sed sanctorum in Martyrologio Rom. descriptorum, *ib. num. 24.*

Quomodo ritu baptizari debent nati ex patre, et matre Græca, vel patre tantum, aut matre Græca, matre, vel patre Latino, *ib. art. 5, num. 39 et seqq.*

Quomodo probetur baptismi collatio, *ib. art. 5, num. 62 et seqq.*

BAPTISMUS QUOAD EJUS EFFECTUS ET PATRINOS.

Baptismi effectus quot exstant præcipui, indicantur. Vide *verb. Baptismus, art. 7, num. 1 ad 5.*

Ad rem adducuntur verba sancti Joannis Chrysostomi, *ib. in not. ad num. 3.*

Patrinus saltem unus requiritur sub peccato mortali in baptismo solemnem, ex antiquissima Ecclesiæ consuetudine; non peccatur autem, si absque patrino baptismus privatim administratur, *ib. num. 4 et 8 exclusive.*

Patrinus baptismi unus, vel una esse debet, vel ad summum duo, unus masculus, et alia femina; nec episcopus potest dispensare, ut duo viri vel duæ feminae simul suscipiant, *ib. num. 8, 9 et 10.*

Qui plures patrinus vel matrinus adhiberet, peccaret mortaliter: si tamen plures designati susciperent, omnes cognationem spiritualem contraherent, *ib. num. 11 et 12.*

Patrinus designare spectat ad parentes, non autem ad parochum, unde si alii a parochio, et alii a parentibus sint designati, contrahunt cognationem solum designati a parentibus; at si nullum designaverint, veri patrinus erunt, quos parochus nominaverit, *ib. num. 13 et 14.*

Si autem nullus specialiter esset designatus patrinus ex negligentia, aut oblivione parentum, seu parochi, et multi simul tenendo tangerent baptismum aut de fonte aequè susciperent, omnes contraherent cognationem spiritualem, *ib. num. 15.*

Si incertum sit, quis ex pluribus qui tetigerunt, fuerit designatus, aut quis primus tetigerit, omnes contraxisse decisum est, *ibid. num. 16.*

Levans de fonte infantem tanquam procurator nomine alterius non contrahit cognationem, sed ipsam contrahit mittens, seu mandans, *ib. num. 17.*

Ex duobus patrinis designatis, quorum unus tangit infantem in baptismo, et alter assistit, sed non tangit, contrahit cognationem solum is qui tangit, *ib. num. 18.*

Licet ad munus patrinus non possint admitti duo ejusdem sexus, possunt tamen admitti, si unus teneat proprio nomine, et alter ut procurator alterius personæ diversi sexus, *ib. num. 19.*

Licet suscipientes puerum in baptismo privatim administrato non contrahant cognationem, eam tamen contrahit baptizans, *ibid. num. 20.*

Si vero maritus in extrema necessitate baptizaret proprium filium, non impediretur debitum petere, *ib. num. 21, et eod. verb. Baptismus, art. 4, num. 41.*

Tenentes infantem, dum in ecclesia suppletur solennes cæremonix omisæ in baptismo ei privatim collato, non contrahunt cognationem, nec eam contrahit commater suscipiens puerum de manibus compatris, *ib. num. 22 et 23.*

Patrinus et matrina non contrahunt inter se cognationem, nec maritus et uxor peccant, si simul suscipiant, vel teneant alienum puerum in baptismo, nec prohibentur sibi debitum reddere, *ib. n. 24 ad 26.*

Suscipientes et baptizantes filium infidelium non contrahunt cognationem spiritualem cum ejus parentibus infidelibus, paganis v. g. et Judæis, sicuti hæc cognatio spiritualis non contrahitur inter infidelem baptizantem seu suscipientem, et fidelem baptizatum seu susceptum, et parentes ejus, *ib. num. 27 et 28.*

Secundum multos si contingat Judæum vel infidelem converti, deinde et baptizari, nihilominus ex tali actu gesto in infidelitate non incipiet habere locum cognatio spiritualis, *ib. num. 29 et 30.*

Dato tamen casu, quod tales infideles ex post conversi et baptizati vellent contrahere cum a se susceptis vel baptizatis, vel cum istorum parentibus, pro tutiori esset recurrendum ad sanctam sedem, *ib. num. 31.*

Patrinus potest esse omnis fidelis ad usum perfectæ rationis perventus, etiamsi esset junior filiastrum adulto; et licet adhuc impubes contraheret cognationem spiritualem, *ib. num. 32 et 33.*

Requiritur ex aliquibus conciliis, ut saltem quatuordecim annorum ætate sit constitutus, *ib. in not. ad num. 32.*

Non potest autem esse patrius infidelis, et qui

non est baptizatus, sicuti non potest esse patrinus in confirmatione qui non est confirmatus. Vide *verb. Baptismus, art. 7, num. 54.*

Hæretici saltem licite, patrini esse non possunt; urgente tamen causa, vel necessitate etiam hæretici pro patrinis admitti possunt, *ib. num. 35 et 36.*

Imo urgenti gravi causa, vel metu, posset etiam Catholicus esse patrinus infantis hæretici a prædicante baptizandi, *ib. num. 37.*

Patrini licite esse non possunt excommunicati nec facinorosi, aut criminosi, aut moribus infames, nec muti, *ib. num. 38 et 39.*

Nec possunt esse proprii parentes infantis baptizandi. Si tamen admitterentur, non contraherent inter se cognationem spiritualem, *ib. num. 40.*

Monachi et regulares utriusque sexus nequeunt licite esse patrini, *ib. num. 41 et 42.*

Imo a conciliis provincialibus et synodis diocesanis, nedum hoc munus solet interdici regularibus omnibus, sed etiam aliis ecclesiasticis sæcularibus, *ib. num. 43 ad 47.*

BAPTISTERIUM (I, 1003).

Ubi primis Ecclesie temporibus baptismus colatus fuerit. Vid. *verbum Baptisterium, num. 1 et 2.*

Origo baptisteriorum sub Constantino; eorum varia nomina, forma, figura et materia, *num. 3, 4 et 10 ad 14.*

Fuerunt erecta primum extra ecclesiam, deinde intra, sed ad lævam; in cathedralibus tantum, postea in parochialibus et in quibusdam regularium ecclesiis, *num. 5 ad 9.*

Altaria in iis erecta, et sanctorum reliquiæ reconditæ, *num. 15 et 16.*

Mortui non sepeliebantur in baptisteriis, *num. 17.*

Locus distinctus in iis erat assignatus viris et mulieribus, *num. 14.*

Vox baptisterium usurpatur etiam pro libro, in quo ritus baptismi describuntur, *ib. num. 18.*

BARBITONSORES.

Barbitonsores, quid licite facere possint diebus festis. Vide *verb. Festa, num. 122.*

BASILICÆ.

Basilicæ, quæ dicantur. Vide *verb. Ecclesia, art. 3, a num. 2 ad 4.*

BEATIFICATIO, BEATUS.

Vide *verb. Cultus sanctorum.*

BELLUM (I, 1007).

BELLUM QUOAD EJUS ESSE, DIVISIONEM ET JUSTITIAM. Bellum differt a seditione, rixa et duello, et definiuntur. Vide *verb. Bellum, art. 1, num. 1 ad 4.*

Bellum aliud est justum, aliud injustum, et quale sit utrumque, *ib. num. 5 ad 7.*

Bellum justum aliud est defensivum, et aliud offensivum, atque referuntur; *ib. num. 8 ad 10.*

Bellum offensivum, ut sit justum, tres potissimum conditiones requirit, quæ referuntur, *ib. num. 11 ad 15.*

Priusquam bellum instituatur, debet proponi et indicari causa parti adversæ, quæ si offerat convenienter satisfactionem, debet acceptari, nec potest juste bellum inferri, nisi negata satisfactione, *ib. num. 14 ad 17.*

Assignantur præcipuæ justæ causæ in particulari, propter quas potest bellum indicari, *ib. num. 18 ad 28.*

Bellum non potest esse ex utraque parte justum

materialiter, et a parte rei, bene vero formaliter, *ib. num. 29 et 30.*

Nunquam licere bellum inire cum opinione probabili pro ejus justitia evidenter ostenditur, *ib. in not. ad num. 30.*

Licet sufficiat opinio probabilis pro justitia belli, si tamen justitia maneat æqualiter dubia, et alter sit in possessione, non licet ei bellum indicere, *ib. num. 31.*

Subditi in dubio pro justitia belli pro rege ad bellum eos vocante, possunt ei parere, et militare, dummodo certo non constet causam esse injustam, *ib. n. 32.*

Quid sit bellum publicum, *num. 33.*

Quinam negaverint jus belli gentibus competere; et quomodo probari possit illud ex jure gentium naturali derivari, *num. 34 et 35.*

De non justis belli causis, armorum genere et modis nocendi, *num. 36, 37.*

De jure hostium in res hostiles, *num. 38.*

Quomodo differant socii belli ab auxiliatoribus, et quid sit neutralitas, *num. 39 et 40.*

BELLUM CIRCA EA QUÆ DEBENT, ET JUSTE POSSUNT, VEL NON, REGES ET PRINCIPES.

Primo debent reges, antequam bellum incipiant, se certificare cum consiliariis, canonistis, et theologis de ejus justitia, et gravi causa. Vide *verb. Bellum, art. 2, num. 1.*

Secundo, intellecta ab ipsis belli justitia, et a se coram Deo examinata, et pro tali cogita, debent reges illam proponere parti adversæ, quæ si offerat competentem satisfactionem pro injuria, non possunt bellum instituire, *ib. num. 2.*

Tertio, reges ad muniendum civitatem vel fortalium ædificantes in fudo alicujus particularis, tenentur huic compensare pro rata, *ib. num. 3.*

Quarto et quinto, tenentur reges injustum bellum moventes restituere universa quæ subripiunt et absolvere a juramento eos quos fecerunt jurare, *ib. num. 4 et 5.*

Sexto, tenentur reges datam publicam fidem servare, *ib. num. 6.*

Possunt reges primo licite repræsentia concedere cum quibusdam conditionibus, quæ narrantur, *ib. num. 7 ad 11.*

Secundo, possunt reges in bello justo fœdera inire cum infidelibus et hæreticis, dummodo sint in summa necessitate, et absit scandalum et periculum fidei, *ib. num. 12.*

Tertio, possunt in bello justo civitates incendere, si aliter capi non possint, quamvis multi innocentes cum nocentibus occidantur, *ib. num. 13.*

Quarto, possunt reges in bello justo repetere expensas pro recuperatione factas, et hostibus victis possunt licite tributa imponere in compensationem, et pœnam, *ib. num. 14.*

Quinto, possunt bellum instituere pro recuperatione honorum et rerum ecclesie, *ib. num. 15.*

Primo tamen et secundo, non possunt reges instituere bellum sine gravi necessitate, ex nocendi cupiditate, vel ulciscendi crudelitate, vel dominandi libidine, *ib. num. 16 et 17.*

Tertio, non possunt reges in bello ab aliis juste moti, et a se etiam pro justo cognito se armis defendere, *ib. num. 18.*

Quarto, non possunt reges militibus justa stipendia et necessaria denegare, seu culpabiliter retinere sub pœna restitutionis, si proin rapinæ sequantur, *ib. num. 19 et 20.*

BELLUM QUOAD EA QUÆ LICITE POSSUNT, VEL NON, DUCES, SEU OFFICIALES, ET MILITES.

Primo, possunt duces militum in bello justo licite uti insidiis. Vide *verb. Bellum, art. 3, num. 1.*

Secundo, possunt licite belli duces in bello justo ferro et igne vastare terras hostiles, oppida, agros, etc.

et etiam totam urbem deprædandam militibus tradere, servando tamen modum justitiæ vindicativæ ut pœnæ non excedat quantitatem injuriæ. Vide *verb. Bellum, art. 3, num. 2 et 3.*

Tertio, quamvis innocentes per se et directe occidere nunquam liceat, id tamen indirecte fieri potest et alia quædam prout enucleantur, *ib. num. 4 ad 8.*

Quarto, possunt belli duces juste bellantes sine peccato devastare agros, vineas etc., tributa imponere, et subripere pecunias subditis regis hostibus, quo casu rex, qui fuit causa damni, ad omnium compensationem astringitur, *ib. num. 9 et 10.*

Quinto, licet per se non possint diripi, nec occupari bona ecclesiastica, possunt tamen subripi ibi ab hostibus deposita, et alia quædam per accidens fieri, *ib. num. 11 et 12.*

Primo, non possunt belli duces, alique officiales sine peccato ratione stipendii sibi dimidiati, aut male antehac persoluti, postea in lustratione militum ficta nomina conscribere, ut suppleatur stipendium, nec compensari cum fallacia, et hæc multo minus si integrum recipiant stipendium, *ib. num. 13 ad 15.*

Secundo, non possunt officiales sibi erogare, et retinere stipendium debitum militibus defunctis, sicuti nec principes sibi retinere stipendia debita officialibus defunctis, *ibidem num. 16.*

Tertio, peccant mortaliter belli duces, si disciplinam militarem servare intermittant, milites ab injustis rapinis, prædis, stupris, aliisque flagitiis condignis pœnis non coerceant, *ib. num. 17.*

Quarto, peccant belli duces, et tenentur ad restitutionem, si dissimulent, qua via velint exercitum ducere, et sic a diversis oppidis transitum rudimentibus pecunias accipiant, *ib. num. 18.*

Quinto, similiter peccant commissarii, alique ministri, et tenentur ad restitutionem, si aliqua oppida militibus, victuariis, aliisque oneribus plus æquo onerent, et ab aliis, quæ se redimunt, pecunias accipiant. Vel si a privatis dominis, aut domibus pecunias consimiliter accipiant ob consimilia, quæ exponuntur, *ib. num. 19.*

Sexto et septimo, peccant belli duces, et ad restitutionem tenentur, si partem stipendii militibus debiti sibi retineant, et exinde prædationes militibus permittant, necnon qui commeatum, vel victualia non administrant, aut fraudem in id committunt, *ib. n. 20 et 21.*

Octavo, peccant commissarii, qui capitaneis rogantibus adnotant plures milites, quam habeant, et tenentur ipsi ad restitutionem, si capitanei deficiant, *ib. num. 22.*

Quidnam circa hoc sentiendum. Vide *ib. in Nota.*

Nono, non possunt belli duces molestare presbyteros, monachos, conversos, peregrinos, mercatores, rusticos euntes, et redeuntes, et in agricultura existentes, et animalia quibus arant, etc., *ib. n. 23.*

Milites in bello justo possunt primo auctoritate principis vel ducis belli licite facere ea omnia, quæ sunt necessaria ad consequendum finem justis belli; et inde licite consecraria aperiuntur, *ib. num. 24.*

Secundo, milites, subditi et alii ante bellum jam conducti præcipiente principe possunt licite militare, et ad supradicta omnia procedere, etiamsi dubii sint de justitia belli, dummodo eis certo non constet causam esse injustam; at non sic probabilis de liberis, et extraneis, *ib. num. 25 et 26.*

Tertio, milites possunt licite uti pabulatione in terra hostili, non autem in amica, si pabula sufficientia advehantur aut possint emi; aliter pabula sunt communia ratione necessitatis, imo voluntarii, quod ex communi consuetudine licita sit talis

pabulatio, alii tamen non nisi ratione necessitatis extremæ cum onere compensationis, *ib. num. 27 ad 29.*

Quarto, milites capti in bello, etiam ex parte captivorum justo, nisi adsit specialis promissio, possunt licite fugere, et si injusto, etiam bona hostium auferre. Item, capti in bello justo, si fugiant, non possunt in sequentibus vi resistere; bene vero, si in bello injusto, *ib. num. 30 ad 33.*

Quinto possunt milites licite sibi retinere bona mobilia ab hostibus accepta in bello justo, nisi aliter cautum speciali lege, vel consuetudine; occupata vero ad damni compensationem, aut injuriæ satisfactionem spectant ad principem, *ib. num. 34 ad 36.*

Primo et secundo, milites non possunt militare sola avaritia atque cupiditate prædæ, et non motivo justitiæ, nec scienter et voluntarie militare in bello patenter injusto, *ib. num. 37, 38 et 39.*

Tertio, non possunt milites sine gravi peccato et onere restitutionis gravare insolitis, atque indebitis exactionibus homines innocentes per quorum terras non hostiles transeunt, vel apud quos hospitantur, *ib. num. 40.*

Quarto, non possunt milites a justo bello deficere, et mortaliter peccant, si in pugna non constant, et si nisi palam desperata victoria fugiant, *ib. n. 41.*

Quinto, non possunt milites sine gravi peccato stationem deserere, sed debent ipsam servare, et arcem sibi commissam defendere etiam cum periculo certo vitæ, quando superest, *ib. num. 42.*

Sexto, non possunt milites sine gravi culpa transgredi seria mandata suorum superiorum in iis quæ spectant ad justum bellum, nec sine eorum facultate possunt a castris vel exercitu discedere, *ib. num. 43.*

Faida quid essent et quomodo paulatim exstirpata, *ibid. num. 44.*

Opinio auctoris in *num. 25* emissa reprobatur, *num. 45.*

An sit peccatum bellum committere in die festo, *num. 46.*

BELLUM QUOAD CLERICOS OMNES, SIVE SÆCULARES, SIVE REGULARES.

Clerici omnibus, sive sæcularibus, sive regularibus, est jure ecclesiastico prohibitum propria manu pugnare; possunt tamen de facultate pontificis maxime contra infideles absque irregularitatis incursu, et exponuntur verba illa *jure ecclesiastico et propria manu*. Vide *verb. Bellum, art. 4, num. 1 ad 4.*

Clerici possunt aliis justum bellum suadere, principes sæculares in subsidium ad bellandum contra infideles et hæreticos in defensionem Ecclesie invocare, atque insuper quoties jurisdictione temporali polleant bellum legitima cum auctoritate indicare, exercitum conscribere, et arma ad pugnandum militibus præbere; non tamen personaliter præfecti aut ductores exercitus fieri debent, *ib. num. 6 ad 8.*

Clerici et religiosi, qui non pugnandi, sed spiritualiter adjuvandi causa bello justo intersunt, spolia hostium, non minus quam alii milites accipere et retinere possunt, nisi de contraria principis aut supremi ducis voluntate constet, *ib. num. 9.*

Clerici omnes et religiosi, urgente magna necessitate defendendi urbem, licet non possint propria manu pugnare, possunt tamen mœnia et portas urbis custodire, imo ad id in repentino bello tenentur, *ib. num. 10 et 11.*